

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

תוכן עניינים

- א. בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל סומכות 1.....
- ב. השוחט ונמצאת טריפה והשוחט לעבודת כוכבים ... השוחט ונתנבלה בידו הנוחר והמעקר פטור מלכסות 2.....
- ג. באותו ואת בנו ... שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה 2.....
- ד. לא לכל אמר ר' מאיר שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה ... ולא לכל אמר ר"ש שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה מודה רבי שמעון שמטהרתה מידי נבלה 4
- ה. לשוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי ... כיון דאמור רבנן שחיטת אמו מטהרתו תהני ליה שחיטת אמו ולא ליבעי שחיטה קמ"ל ... שמטהרתה מידי נבלה 5
- ו. השוחט את הטרפה וכן השוחט ונמצאת טריפה זה וזה חולין בעזרה ר"ש מתיר בהנאה 6.....
- ז. השוחט וצריך לדם חייב לכסות כיצד יעשה או נותרו או עוקרו 7.....
- ח. כאשר צויתך מלמד שנצטוו משה על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבחמה 8.....

דף פה.

א. בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל סומכות

כבר התבאר במסכת קידושין דף לו. כל קרבנות בהמה שיקריב היחיד בין חובה בין נדבה סומך עליהן כשהן חיות, חוץ מן הבכור והמעשר והפסח, שנאמר (ויקרא ג פסוק ב) וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ קֶרְבָּנוֹ, מפי השמועה למדו שכל קרבן במשמע חוץ מפסח ובכור ומעשר.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

הכל סומכין¹, חוץ מחרש שוטה וקטן, ועבד ואשה, וסומא ונכרי, שנאמר (שם א פסוק ג) וְסִמַּךְ יָדוֹ לֹא יָד אִשְׁתּוֹ וְלֹא יָד עַבְדּוֹ.

ב. השוחט ונמצאת טריפה והשוחט לעבודת כוכבים... השוחט ונתנבלה בידו הנוחר והמעקר פטור מלכסות

לא חייבה התורה² בכיסוי הדם אלא בנשחטה שחיטה הראויה לאכילה, דכתיב (שם יז פסוק יג) אֲשֶׁר יֹאכַל וְשָׁפַךְ אֶת דָּמוֹ וְכָסְהוּ בַּעֲפָר, הילכך השוחט את הטריפה או השוחט ונתנבלה בידו או השוחט חולין בעזרה, או השוחט חיה ועוף שנגמר דינן לסקילה, והשוחט לע"ז או השוחט לשם קדשים³ פטור מלכסות.

וכן חרש שוטה וקטן ששחטו ואין אחרים רואין אותן, חזקת שחיטתן מקולקלת, ופטור מכיסוי. ואינו רשאי לכסות⁴.

וכל שיש להסתפק אם נשחטה כראוי יכסה בלא ברכה.

ואם אחרים ראו ששחטו כהוגן, צריך הרואה לכסות בברכה⁵.

וגדול שאינו יודע הלכות שחיטה ששחט בינו לבין עצמו, צריך כיסוי בלא ברכה⁶.

ואינו רשאי לכסות אלא אם הוא במקום שצריך לנקר חצירו, דיאמרו הרואים שחיטה ראויה היתה ויבואו לאכול. ויש אוסרים⁷. אף אם צריך לנקר חצירו שלא חילקו חכמים בתקנתם.

ג. באותו ואת בנו... שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה

¹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ג הלכה ח

² רמב"ם הלכות שחיטה פרק יד הלכה י, שו"ע ונו"ב כח יז

³ דרכי תשובה שם קכב מהכנה"ג

⁴ שלא יאמרו שחמיה טובה היא ויבואו לאכול משחיטתם. ש"ך שם כד

⁵ ש"ך כג

⁶ שמ"ח שם כא ודלא כט"ז יד שהשוה לחש"ו

⁷ שפ"ד כד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

כבר התבאר לעיל דף פא. ששחיטה שאינה⁸ ראויה לאכילה שמה שחיטה לענין אותו ואת בנו, לפיכך הראשון ששחט חולין בעזרה או טריפה או שור הנסקל ועגלה ערופה ופרה אדומה או ששחט לעבודה זרה⁹ ובא האחרון ושחט את השני, לוקה.

וכן אם שחט הראשון את האחד ובא האחרון ושחט את השני והרי הוא חולין בעזרה או שור הנסקל או עגלה ערופה ופרה אדומה הרי זה לוקה.

אולם אין איסור אותיות¹⁰ ואת בנו נוהג אלא בשחיטה בלבד שנאמר לא תשחטו בשחיטת שניהן הוא האיסור אבל אם נחר (פי' ענין הנחירה הוא שתוחב הסכין בנחיריו וחותר) הראשון או נתנבל בידו מותר לשחוט השני וכן אם שחט הראשון ונחר השני או נתנבל בידו פטור.

דוקא נבילה ודאית מותר לשחוט אחריה, אבל ספק, כגון נמצא הסכין פגום אחר שחיטה, ואפילו היה בו פגם קודם שחיטה רק דלא ברור לו שפגע בפגם זה קודם שחיטת רוב ב', וכל שכן שאר חומרות דרבנן, אסור לשחוט אחריו.

ויש למנוע¹¹ לשחוט אפילו אחר שחיטה פסולה, דהרבה דקדוקים יש המוציאים מידי נבילה דאורייתא, ורובא דרובא לא בקיאים בהו, דלא מפרשי שפיר בדברי הפוסקים, משום דלא נפקא מינה, דלאיסורא אסרינן הכל.

וכן אסור לשחוט אחר גדול שאינו יודע הלכות שחיטה, דדלמא אתרמי דשחט שפיר. לפיכך, חרש¹² שוטה וקטן ששחטו את הראשון בינם לבין עצמם, מותר לשחוט השני אחריהם, לפי שאין שחיטתן שחיטה לפי שרוב מעשיהם מקולקלים. ואם אחרים רואין ששוחטין כראוי¹³, אסור לשחוט אחריהם ואם שחט לוקה.

⁸ רמב"ם הלכות שחיטה פרק יב הלכה ו

⁹ ואם שחטה גוי עובד עבודה זרה מותר לשחוט אחריו כיון ששחיטתו נבילה דאורייתא אפילו אם אינו שוחט לשם ע"ז אבל אם הוא גוי שאינו עובד ע"ז וכן יהודי מומר יש לחשוש לדעות ששחיטתו פסולה רק מדרבנן ואין לשחוט אחריו (שמלה חדשה טו)

¹⁰ שם ה"ג ובשו"ע ונו"כ מז סעי' ט

¹¹ שם"ח שם יד

¹² שם ה"ד ושו"ע שם

¹³ ואם בדקו להם סכין תחילה ולא עמדו על גביהם ואח"כ נראית השחיטה כאילו נשחטה כדין (דהיינו שמצאו הרוב בלא הגרמה שיצא חוץ למקום השחיטה או עיקור אפילו שאין ידוע אם לא שהו או דרסו או החלידו) יש להתמיר מלשחוט אחריהם. שמלה חדשה שם סעי' יג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

והוא הדין¹⁴ אם שחט הראשון מותר אחריו לנבל ולנחור ולעקר, ולמסור לחרש שוטה וקטן לשחוט בינם לבין עצמן, דבר המותר למסור להם, כגון טריפה הניכרת, דלא אתי למיכל מינייהו, דכל כי האי גוונא לאו שחיטה היא כלל.

אבל אם אחרים עמדו על גבי חרש שוטה וקטן, וראו ששחטו כהוגן, אסור לשחוט אחריהם, ולוקין.

והוא הדין אחר שחיטת הראשון אסור ליתן להם לשחוט ולעמוד על גבן¹⁵ להורות להם שישחטו כהוגן, דאסור להביאם לידי עבירה בידים.

דף פה:

ד. לא לכלל אמר ר' מאיר שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה ... ולא לכלל אמר ר"ש שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה מודה רבי שמעון שמטהרתה מידי נבלה

כבר התבאר במסכת כתובות דף לד. ובקידושין דף נז. וב"ק דף עא. ולעיל דף פ. ששחיטה שאינה ראויה לאכילה ישנם דינים שלגביהם אינה נחשבת,

חגבי כסוי בדם כבר התבאר¹⁶ שאין חייב בכסוי אלא דם שחיטה הראויה לאכילה.

לגבי אותו ואת בנו כבר התבאר ששחיטה שאינה ראויה לאכילה שמה שחיטה¹⁷.

¹⁴ שם"ח שם יג

¹⁵ אף על גב דקיימא לן דקטן אוכל נבילות אין בית דין מצווין להפרישו, ומשמע בגיטין דף נ"ה (ע"א) וביבמות דף קי"ד (ע"ב) דהוא הדין לחרש ושוטה, מכל מקום משמע נמי התם דלא ספינן להו בידים. וכן משמע להדיא דעת הב"ח (ד"ה לא אסרה תורה אלא כששוחט) שכתב שמותר למסור הבן לחרש שוטה וקטן לשחטו בינו לבין עצמו, והיינו מטעם הרוב מעשיהם מקולקלין, אלמא דאי משניה עליהם שלא יקלקלו אסור, ואמאי, קטן האוכל נבילות הוא, אלא כמו שכתבתי. תבו"ש לו

¹⁶ שם הלכה יד שו"ע ונו"כ יו"ד כח יז

¹⁷ רמב"ם שם פרק יב הלכה ו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

וכן לגבי חיוב ארבעה בחמישה בגונב בהמה ושוחטה שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה¹⁸, ואם שחט לרפואה או לכלבים או שנמצאת טריפה או ששחטו בעזרה משלם תשלומי ארבעה וחמישה, אף על פי שחולין שנשחטו בעזרה אסורין בהנאה הואיל ואיסורן מדבריהם הרי זה חייב לשלם תשלומי ארבעה וחמישה.

ה. לשוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי ... כיון דאמור רבנן שחיטת אמו מטהרתו תהני ליה שחיטת אמו ולא ליבעי שחיטה קמ"ל ... שמטהרתה מידי נבלה

כבר התבאר לעיל דף עד. ועה. שהשוחט בהמה¹⁹ ונמצאת כשירה ומצא בה עובר, בין חי בין מת בין בן שמונה בין בן תשעה מותר לאוכלו בלא שחיטה, והוא הנקרא בן פקועה ואפילו נולד אחר שחיטת האם, הרי זה מותר באכילה, ואינו טעון שחיטה, משום שנאמר (דברים יד פסוק ו) וְכָל בְּהֵמָה מִפְּרֶסֶת פֶּרֶסָה וְגו' בְּבִהְמָה אֹתָהּ תֹאכְלוּ. ודרשינן דכל הנמצא בְּבִהְמָה אֹתָהּ תֹאכְלוּ.

ושום טריפות אין אוסר אותו, בין נוצר טריפה ובין נטרף אחר לידתו²⁰. ומותר לשחטו או להרגו ביום בו נשחטה אמו שכל שאינו טעון שחיטה אין בו משום אותו ואת בנו ומותר לשחטו ביום שנשחט אביו או אמו²¹.

¹⁸ רמב"ם הלכות גניבה פרק ב הלכה ח

¹⁹ שו"ע ונו"כ שם ב, סד ב

²⁰ והוכרחתי לכתוב כן לפי שראיתי בהנהגות אשר"י (פ"ד סי' ה' ד"ה מצא בן תשעה חי) בשם ראבי"ה ז"ל (סי' אלף וצ"ו ד"ה ואני קבלתי) דשחיטת אמו אינה מטהרת טריפות, עכ"ד. אמנם, אין דעת שאר הפוסקים כן, כמו שכתב שם (ע"י הג"א). וזה לשון הר"ן ז"ל ריש פרק בהמה המקשה (כ"ד ע"א ד"ה חותך מן העובר) ואינו נאסר משום טריפות כל זמן שהוא במעי אמו שאפילו מת נותר בשחיטה, עכ"ל. וזה לשון הלכות גדולות סוף הלכות אותו ואת בנו (סי' ס"ו) ואפילו אשכחיה לעובר דמיחתך במעי אמו שרי למיכלי, עכ"ל. ולכאורה תמוה דעת ראבי"ה מטעם שכתב הר"ן, שמ"ח ג תבו"ש י

²¹ ש"ך יג ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL1l7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

אולם אין לאכול חי²², משום בל תשקצו²³, רק ימיתנו, או יכול ליטול ממנו אבר מן החי ולרצו, כדי שלא יהיה מאוס²⁴. ואין לאכול האבר עד שתמות הבהמה והעובר²⁵.

ומה שהותר²⁶ בן פקועה בשחיטת אמו דוקא ששחט האם שחיטה ראויה, אבל אם לא שחט האם אלא קרעה ומצא בה בן ט' חי, או שחטה ונתנבלה בידו, או שהיתה טריפה ושחטה אין הולד נותר בשחיטתה, אבל נותר בשחיטת עצמו דד' סימנים הכשירה בו התורה²⁷, וכל שאר טרפות פוסלים בו²⁸.

אבל בן ט' מת או בן ח' אפילו הוא חי אין לו תקנה ואסור, דבן ח' אפילו הוא חי הרי הוא כירך אמו ונטרף אגב אמו שאינו יכול לחיות, ואם כן שחיטת עצמו אינו מתירתו, ושחיטת אמו הרי היא שחיטה שאינה ראויה, כיון שהיא טריפה או נתנבלה בידו²⁹.

וכבר התבאר שעכשיו אין להתיר שום ולד הנמצא בבהמה אם האם טריפה, ולא מהני ליה שחיטת עצמו³⁰.

ו. השוחט את הטרפה וכן השוחט ונמצאת טריפה זה וזה חולין בעזרה ר"ש מתיר בהנאה

²² שם"ח שם ב

²³ אל תשקצו את נפשותיכם, ויקרא כ כה ואיסור זה יש אומרים שהוא דאורייתא, ויש אומרים דאינו אלא דרבנן, וקרא אסמכתא בעלמא. כמו שהתבאר במסכת מכות דף טז.

²⁴ משום דכל אוכל הפורש מחיים יש רבוי דם והאבר מיתווס ביה טובא ודבר מאוס הוא, כמו שאמרו במתניתין סוף מכות (כ"ג ע"א) ומה הדם שנפשו של אדם קצה בו כו'. ולפי זה הא דשרינן דם דגים שיש בו קשקשים בסוף סימן ס"ו (סעיף ט') והוא מנמרא דכריתות (כ"א ע"ב), היינו לאו דקשריף ליה בעיניה, אלא דאבלע ליה בתבשיל וכדומה או שמא אין נפש האדם קצה כי אם בדם אסור, כדמשמע בהא (ק"ט ע"ב) דאסר לן דמא שרי לן כבדא, וכן משמע קצת בבכורות דף ל"ז (ע"א) דאמרינן נבילות ומריפות נפש האדם קצה בהם. ומכל מקום בעי רחיצה לאבר דניטל מהחי דמאוס הוא שנגע בכל דבר בחיותו.. תבו"ש שם א

²⁵ דדם שליל הוה ליה ככל שאר דם בהמה לאיסור, ועל דם לבו חייב כרת כמו שכתב הרמב"ם ז"ל (הל' מאכ"א פ"ו הל' ה'), אם כן, הוה ליה דם שהנפש יוצא בו, וכן נפש אמו הוא כנפשו דהשליל כמו אבר ממנו כמו שכתבו הפוסקים. ואם כן, שפיר קרינן ביה לא תאכלו על הדם. תבו"ש שם ח

²⁶ שו"ע ונו"כ יג ג

²⁷ לבוש וט"ז שם ז

²⁸ ש"ך ח

²⁹ לבוש וש"ך ט

³⁰ אולם, אין מקום בעולם להחמיר אם חי י"ב חודש, ומותר להשהותו י"ב חודש. יד יהודה ז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

לענין חולין בעזרה שחיטה שאינה ראויה אין שמה שחיטה לפיכך השוחט חולין³¹ בעזרה אותו הבשר טהור ואסור בהנייה כבשר בחלב וכיוצא בו, וקוברים אותו ואפרו אסור.

אפילו שחט לרפואה או לאכילת עכו"ם או להאכיל לכלבים..

אבל הנוחר בעזרה, והמעקר, ועכו"ם ששחט, והשוחט ונמצא טרפה, והשוחט בהמה חיה ועוף הטמאים בעזרה שהיא שחיטה שאינה ראויה הרי אלו כולן מותרין בהנייה.

ז. השוחט וצריך לדם חייב לכסות כיצד יעשה או נוחרו או עוקרו

השוחט³², אף על פי שאינו צריך אלא לדם³³, או שוחט לנכרי ולכלבים, חייב לכסות. כיצד יעשה, אם צריך לכל הדם³⁴, נוחר או מעקר³⁵, כדי שיפטר מכיסוי.

יש להמנע³⁶ מלצוד בעלי חיים על יד הריגתם ברובה חת וקשת וכדומה, אך מי שבכך פרנסתו רשאי לעשות כן למרות שבכך אינו מקיים כיסוי הדם.

³¹ רמב"ם הלכות שחיטה פרק ב הלכה ב

³² שו"ע ונו"כ כח יח

³³ בבית הלל שם וצ"ל שצריך לדם לרפואה או משום פסידא כדי שלא תתקלקל הבהמה או שיש לו צמר צבוע וצריך הדם לצבועו אך לצבוע מתחילתו אסור וכן לעשות בו סחורה אסור. אולם עיין שו"ת נו"ב מהדו"ת יו"ד סי' ס"ב ושו"ת חת"ס יו"ד סי' ק"ל שאף על פי שבכל איסורי אכילה אסור לעשות סחורה בהם, בדם מותר לעשות סחורה, מפני שנאמר בו "על הארץ תשפכנו כמים" הוקש דם למים.

³⁴ אבל אם לא כן הרי יכול לכסות מקצת ולעשות צרכו בדם הנשאר כדלעיל ס"ו. פ"ת ט

³⁵ מלשון זה משמע אפילו לכתחילה רשאי לנחור או לעקר כדי להוציא הדם לצרכו. וכבר נתחבטו בו האחרונים, דהיינו תשובת משאת בנימין [סימן כה] שכתב להכשיר לכתחילה לנחור התישים שלא לקלקל העורות בשחיטה לכן נוחרים לכתחילה. ובבית חדש באו"ח בהלכות ט' באב סימן תקנ"א [רעה, א סד"ה ולאחר התענית מותר] כתב להחמיר בתישים שלא לנחור לכתחילה ולגרום טריפות כמו שכתוב בתוספות [עבודה זרה יא, א ד"ה עיקור] ורש"י [שם ד"ה עיקור], ע"ש. בית הלל שם

³⁶ עי' (בתשובת נו"ב תניינא חי"ד סימן יו"ד) שנשאל באיש אחד אשר זיכהו השם בנחלה רחבה ויש לו יערות ושדות אשר בתוכו חיות אם מותר לילך בעצמו לירות בקנה שריפה לצוד ציד או אסור לעשות כן משום צעב"ח או בל תשחית והשיב דמצד הדין אין איסור דכ"ד שיש בו צורך להאדם לית ביה משום צעב"ח וגם לא שייך צעב"ח אלא לצער ולתניח בהיים אבל להמית לא ומשום בל תשחית נמי ליכא שהרי נהנה בעור וגם אינו עושה דרך השחתה ועוד דעיקר איסור ב"ת היינו שלא ישחית דבר שיכול האדם ליהנות ממנו אבל

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ח. כאשר צויתך מלמד שנצטוו משה על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה

כבר התבאר לעיל דף כח. שמצות עשה³⁷ שישחוט מי שירצה³⁸ לאכול בשר בהמה חיה ועוף ואחר כך יאכל שנאמר (דברים יב פסוק כא) וְזָבַחְתָּ מִבְּקָרְךָ וּמִצֹּאֲנֶךָ, וְנֹאמַר בַּבְּכוֹר בַּעַל מוֹם (שם פסוק כב) אֵךְ פֶּאֶשֶׁר יֹאכַל אֶת הַצִּבִּי וְאֶת הָאֵיל בֶּן תֹּאכְלָנוּ, הא למדת שחיה בבהמה³⁹ לענין שחיטה, ובעוף הוא אומר (ויקרא יז פסוק יג) אֲשֶׁר יֵצוּד צִיד חַיָּה אוֹ עוֹף וְגו' וְשָׁפַךְ אֶת דָּמּוֹ, מלמד ששפיכת דם העוף כשפיכת דם החיה⁴⁰.

וביחוד זו האמורה⁴¹ בתורה סתם צריך לפרש אותה ולידע באי זה מקום מן הבהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאי זה דבר שוחטין, ומתי שוחטין, והיכן שוחטין, וכיצד שוחטין, ומה הן הדברים המפסידין את השחיטה, ומי הוא השוחט, ועל כל הדברים האלו צונו בתורה ואמר (דברים שם פסוק כא) וְזָבַחְתָּ וְגו' פֶּאֶשֶׁר צִוִּיתָךְ וְגו' וְאָכַלְתָּ בְּשַׁעְרֶיךָ שְׂכַל הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ עַל פֶּה צוּה בָּהֶן כְּשֶׁאֵר תּוֹרָה שֶׁבַעל פֶּה שֶׁהִיא הַנִּקְרָאת מִצְוָה.

דבר שאין בו הפסד לשום אדם ל"ש ב"ת וא"כ הני חיות כ"ז שהם בחיים אין בהם שום הנאה רק במותן בעורותיהם ובבשרם ודאי דלית בהו משום ב"ת אך מ"מ יש בדבר זה מדה מגונה היינו אכזריות וזה אומנות שאינה שלו וגם איסורא שמכנים עצמו לסכנה וגם גורם הזכרת עונותיו ומי שהוא איש הצריך לזה ופרנסתו מצידה כזו אין ברירה אבל מי שאין עיקר כוונתו למחייתו אסור לעשות כן ע"ש ועיין בתשובת שמש צדקה חי"ד סימן י"ח וסימן נ"ז עוד על ענין הנ"ל.

³⁷ רמב"ם הלכות שחיטה פרק א הלכה א

³⁸ כתב מי שירצה, לומר שאינה מצוה שחייב האדם לעשותה עכ"פ כמו תפילין וציצית שופר סוכה ולולב. כס"מ שם

³⁹ אף על גב דחיה בכלל בהמה שאני הכא דלא כתיב בהמה אלא וזבחת מבקר ומצאנך ואין חיה בכלל בקר וצאן. רדב"ז שם

⁴⁰ ויש לתמוה אמאי נקט רבינו ראייה לעוף מדאיתקש לחיה ולא מפיק לה מדתני בר קפרא בראש פרק השוחט (דף כ"ז:) זאת תורת הבהמה והעוף וכו' הטיל הכתוב לעוף בין בהמה לדגים לחייבו בשני סימנים א"א שכבר הוקש לדגים לפוטרו בלא כלום א"א שכבר הוקש לבהמה הא כיצד הכשרו בסימן אחד וי"ל משום דלבר קפרא בסימן אחד סגי ליה לכתחלה ורבינו סובר שגם בעוף צריך לכתחלה שני סימנים כמ"ש להלן השחיטה המעולה שיתחכו שניהם בין בבהמה בין בעוף ולזה יתכווין השוחט. כס"מ שם, ועיין לח"מ ועיין מקורי הרמב"ם לרש"ש שם שהקשה שלפ"ז רבינו ז"ל תפס חומרא וכו' משום דהוי ספיקא דאורייתא ולחומרא. זהו חידוש גדול לא שמענו מעולם דליבעי בעוף ב' סימנים לכתחילה מדאורייתא, ועוד דא"כ אפי' דיעבד ליפסול בשחיטת סימן אחד. ועי' פמ"ג יו"ד ריש סי' כ"א במשבצות זהב.

⁴¹ שם הלכה ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת חולין

ושיעור השחיטה⁴² המעולה, שיחתוך הקנה והושט לשנים ממש, בל ישאר אפילו אחד מהם מחובר בקצת, בין בבהמה וחיה, ובין בעוף⁴³, לזה יכוין השוחט לכתחילה.

ובדיעבד, אם שחט רוב הקנה ורוב הושט בבהמה וחיה, ורוב קנה או רוב ושת בעוף, שחיטתו כשירה.

אם נשחט הרוב מותר אף לכתחלה לאכול ממנה, אף להחמיר ממדת חסידות שהכוונה היא רק שיכוין כן השוחט לכתחלה, וודאי דאין להחמיר לענין אף להשוחט לעצמו⁴⁴.

ובמקום הצורך מותר לכתחילה לשחוט רק אחד בעוף, וכגון במקרה שיש לו צורך לבדוק את הוושט לאחר שחיטה משום חשש טריפה, משום שהגרון מלא דם כדלהלן. או שיש דלקת ואינו רוצה לשחוט במקום הדלקת כדי שיוכל לבדקו אחר כך⁴⁵.

⁴² שו"ע ונו"כ יו"ד כח א

⁴³ לשון השו"ע (סעיף א') שהוא כלשון הרמב"ם (הל' שחיטה פ"א הל' ט'), אינו מבואר כ"כ, אבל שאר פוסקים כתבו להדיא דאפילו בעוף לכתחלה לא סגי ברוב שנים כ"א כל שנים. והוא מדפרכינן בגמרא (כ"ז ע"א) אמתניתין דהשוחט, דיעבד אין לכתחלה לא, עד כמה לשחוט וליזול, ומשני איבעית אימא ארוב אחד בעוף, פי' דלכתחלה תרי בעינן, איבעית אימא ארובו של אחד כמוהו, דלכתחילה בעינן כולו. וכ' הכסף משנה דהרמב"ם פסק כחומרי דהני תרי שינויי, עכ"ד. וכתב הכסף משנה ריש הלכות שחיטה (פ"א הל' א') דסבירא ליה להרמב"ם דהאי לכתחלה דאורייתא היא, עכ"ד. אבל דעת רש"י (ד"ה אאחד) ורוב הפוסקים אינו כן, רק דהוא דרבנן מטעם גזירה דילמא לא אתי למעבד רובו, וכן עיקר תבוא"ש א

⁴⁴ בדרכי תשובה ס"ק ה הביא דין זה מד"ק סק"א שב' דהוא עצמו אכל מעוף כזה עיין שם.

⁴⁵ כרתי שם ס"ק א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

